

Alkalmazott nyelvészet

I have resisted the term sociolinguistics for many years, since it implies that there can be a successful linguistic theory or practice which is not social – William Labov

FEDEZD FEL,

- hogy a nyelv több, mint a tankönyvekből ismert szabály- és kivételgyűjtemény,
- hogy a nyelvész nem a „helyes” nyelv és nyelvhasználat előírója,
- hogy a nyelv a társadalmi-kulturális heterogenitás valóságában is vizsgálható;

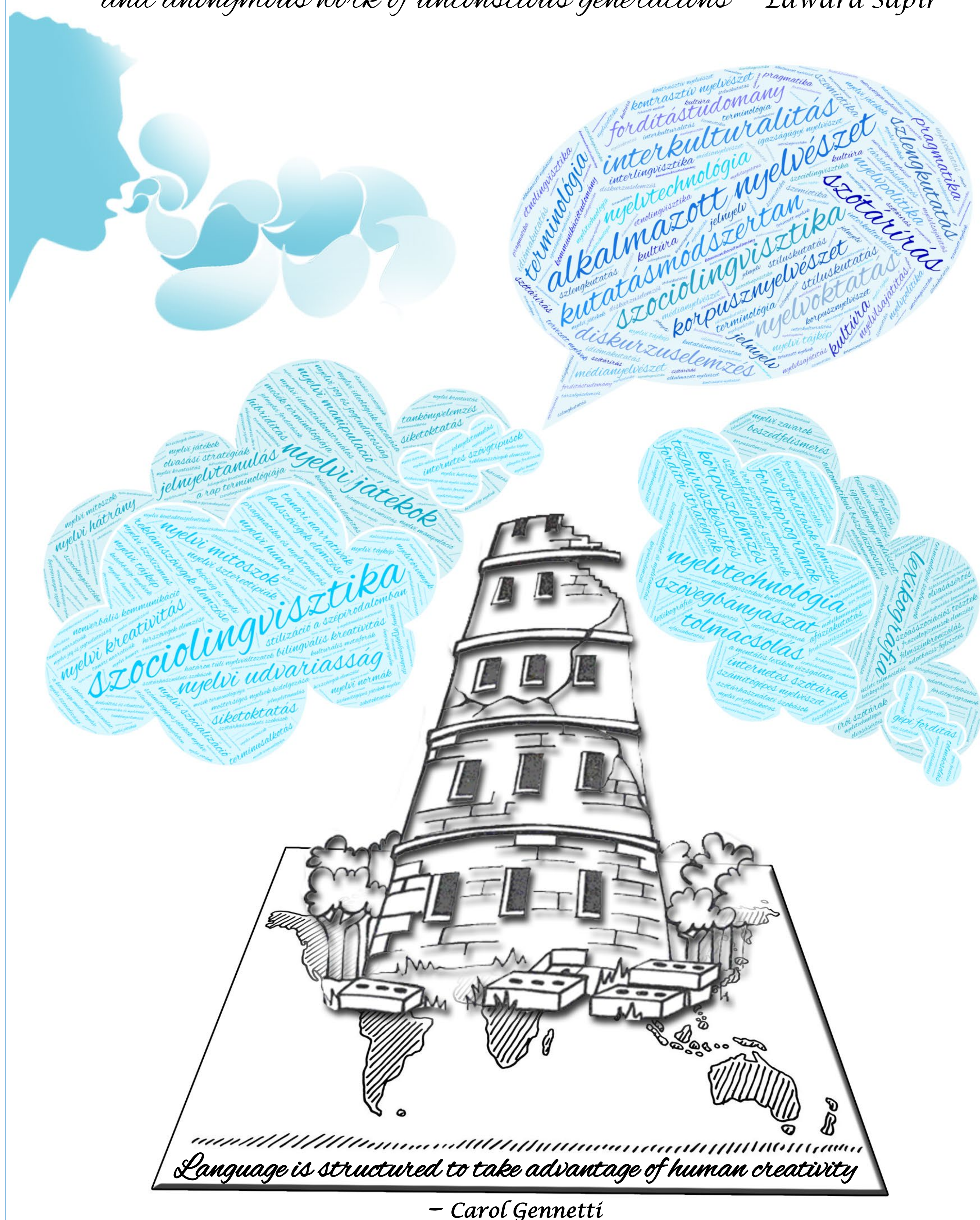
HA ÉRDEKEL

- a nyelv sokszínűsége a gondolkodás, a társadalmak és a kultúrák hálózatában,
- hogy miért, hogyan, hányféleképpen és mire is használjuk a nyelvet,
 - hogy az élet számos területén miképp válik hasznossá, miért van és lehet szükség a nyelvészetre:

Válaszd az alkalmazott nyelvészetet!

A social constructionist approach to social meaning cannot avoid reaching into complex territories of cultural, personal, historical and sequential meanings. This is its strength and its weakness. But [...] sociolinguists should go after this sort of complexity of social interpretation, simply because social interaction itself implicates this level of complexity – Nikolas Coupland

Language is the most massive and inclusive art we know, a mountainous and anonymous work of unconscious generations – Edward Sapir

And when linguistics is used to solve problems, it's called applied linguistics – David Crystal

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET

a nyelvtudomány számos különböző (részben autonóm) diszciplínáját átfogó, az egyes diszciplínák közötti párbeszéd és szintézis megteremtésére törekvő tudományterület, amely a nyelvhasználattal összefüggésbe hozható társadalmi kérdések, problémák feltárására, gyakorlati jellegű leírására és megoldására irányul. Mivel azonban az érdeklődési körébe vonható társadalmi problémák rendkívül összetettek, és általában nem ragadhatók meg, ill. nem kezelhetők pusztán nyelvészeti eszközökkel, az alkalmazott nyelvészet lényegi jellemzője az interdiszciplinaritás, a más tudományterületekkel való összefonódás: egyes diszciplínái szoros kapcsolatban állnak többek között a szociológiával, a pedagógiával, a pszichológiával, az informatikával, a történettudományokkal, az irodalom- és kultúratudománnyal, valamint a kommunikáció-tudománnyal.

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI KUTATÁSOK érdeklődési körébe tartozik például

- a különböző kultúrák, társadalmak tagjai közötti kommunikáció tanulmányozása
 - az egyes kultúrák, társadalmak közötti párbeszéd megteremtése és/vagy fenntartása, valamint a különböző társadalmak tagjai közötti személyközi viszonyok formálása
- az egy adott nyelven vagy a nyelv egyes változatain belüli (heterogén) nyelvhasználati szokások gyakorlati szempontokra fókuszáló leírása
 - a nyelvek és/vagy az egyes nyelvváltozatok árnyaltabb megismerése mind az anyanyelvi beszélők, mind az adott nyelvet idegen nyelvként tanulók, ill. használók számára
- a nyelvelsajátítással és a nyelvi zavarokkal összefüggő pszichológiai-neurológiai vonatkozású kérdések vizsgálata
 - hozzájárulás a nyelv hangzó, írott és/vagy jelelt formájának elsajátításával, ill. használatával kapcsolatos nehézségek leküzdéséhez
- a különböző társadalmi csoportokra, gyakorlóközösségekre, nyelvhasználati színterekre jellemző specifikus nyelvhasználati mintázatok feltárása
 - segítség a nyelvhasználói közösségek, ill. a közösségek egyes tagjai közötti kommunikáció hatékonyabbá tételéhez, valamint a nyelvi-kommunikációs eredetű konfliktusok felismeréséhez, feloldásához és elkerüléséhez
- a megnyilatkozási stratégiák, a beszélők által aktuálisan létrehozott identitások és az egyes nyelvhasználati módok közötti lehetséges összefüggések kutatása
 - a nyelvi identitásalkotás motivációinak és jellemzőinek megvilágítása, ill. a nyelvi manipuláció tipikus eszközeinek körvonalazása
 - az egyének nyelvi viselkedésének, (feltételezhető) szándékainak feltárása, valamint fontos és új szempontok biztosítása a különböző beszédműfajok, szövegtípusok (pl. irodalmi alkotások, reklámok) elemzéséhez
- az ember-gép, ill. a gép-ember közötti kommunikáció nyelvi (és részben technikai, informatikai stb.) vonatkozásainak vizsgálata
 - nyelv- és beszédtechnológia fejlesztések

Because language and society are so closely linked, it is possible, in some cases, to encourage social change by directing attention towards linguistic reflections of aspects of society that one would like to see altered – Peter Trudgill

Felhasznált irodalom

Brumfit, Christopher 1997. How applied linguistics is the same as any other science? *International Journal of Applied Linguistics* 7/1: 86–94.
Cook, Guy 2003. *Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
Davies, Alan 2007. *An Introduction to Applied Linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
Davies, Alan – Elder, Catherine (eds) 2004. *The Handbook of Applied Linguistics*. Malden, MA – Oxford: Blackwell.
Rampton, Ben 1997. Retuning in applied linguistics. *International Journal of Applied Linguistics* 7/1: 3–25.

Az idézetek forrásai

Crystal, David 2010. *A Little Book of Language*. New Haven – London: Yale University Press. 246.
Coupland, Nikolas 2007. *Style. Language Variation and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press. 19.
Gennetti, Carol 2014. Introduction: language, languages, and linguistics. In Gennetti, Carol (ed.): *How Languages Work. An Introduction to Language and Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press. 3–24.
Labov, William 1972. *Sociolinguistic Patterns*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press. 13.
Trudgill, Peter 2000. *An Introduction to Language and Society*. London: Penguin Books. 189.
Sapir, Edward 2014. [1921.] *Language*. Cambridge: Cambridge University Press. 235.